

**LIETUVOS RESPUBLIKOS TECHNOLOGIJŲ IR INOVACIJŲ ĮSTATYMO NR. XIII-1414 1, 2, 11, 13, 14, 17, 21
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO PRIEDU ĮSTATYMO PROJEKTO IR LIETUVOS
RESPUBLIKOS INFORMACINĖS VISUOMENĖS PASLAUGŲ ĮSTATYMO NR. X-614 1, 2, 23 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (TOLIAU – ĮSTATYMŲ PROJEKTAI)**

DERINIMO PAŽYMA

Nr.	Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Žyma apie pastabas ir pasiūlymus, į kuriuos nebuvo atsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
1.	Teisingumo ministerija, 2024-08-07 raštas Nr. (1.6 Mr) 2T-1138	TII projekto aiškinamajame rašte taip pat nurodoma, kad ministerijos nustatyta tvarka nenumatys papildomų ar atskirų vertinimo kriterijų, o tik aprašys vertinimo procedūras ir detalizuos SVVĮ 2 str. 2 ir 17 d. apibrėžtus vertinimo kriterijus. Pirma, lieka neaišku, kas šiuo teiginiu turima omenyje, kadangi SVVĮ apibrėžtų vertinimo kriterijų detalizavimas iš esmės yra papildomų, kad ir detalizuojančių, kriterijų nustatymas. Antra, vadovaujantis konstituciniu teisės aktų hierarchijos principu, įgyvendinamaisiais teisės aktais negali būti aiškinamos įstatymų sąvokos, ką vadovaujantis TII projekto aiškinamuoju raštu galimai yra siūloma įgalinti daryti ekonomikos ir inovacijų ministrą tvirtinant minėtą tvarką.	Neatsižvelgta. SVVĮ 2 str. 2 d. sąvoka yra sunkiai pamatuojama, jos įvertinimui būtinos gairės ar vertinimo aspektai, pagal kuriuos ekspertų grupė galėtų nustatyti ūkio subjekto potencialą. Rengiant tvarką bus atsižvelgta į Lietuvos Respublikos smulčiojo ir vidutinio verslo plėtos įstatymo NR. VIII-935 2, 8 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto aiškinamąjį raštą, kuriame pateikiami Didelio ir inovacijomis grindžiamo verslo plėtos potencialo sąvokos kriterijų vertinimo aspektai, bei Startuolių statuso vertinimo rekomendacijas, kurias parengė 2023 m. birželio mėn. specialiai tam sukurta 2023 m. balandžio 5 d. Ekonomikos ir inovacijų ministro įsakymu Nr. 3-189 patvirtinta Darbo grupė. Ekonomikos ir inovacijų ministerijos nuomone vertinimo gairių parengimas nėra tapatu įstatymo sąvokos keitimui, papildomų ar atskirų kriterijų nustatymui.
2.	Ryšių reguliavimo tarnyba, 2024-08-06 raštas Nr. 2-8820	Parengto IVPI projekto nuostatos ir jo lydimočiuose dokumentuose pateiktas pagrindimas suponuoja, kad Lietuvoje siūloma įgyvendinti konsoliduotos DI sistemų rinkos priežiūros modelį, kai paskiriama tik viena rinkos priežiūros institucija, šiuo atveju RRT. Pažymėtina, kad pagal Reglamento (ES) 2024/1689 I ir III priedų apimamas sritis, šiuo metu yra daugiau valstybės institucijų, atsakingų už	Atsižvelgta iš dalies. Visų pirma paminėtina, kad reglamentai yra visuotinai taikomi, jų tekstas privalomas visas ir jie yra tiesiogiai taikomi visose ES valstybėse narėse. Tai reiškia, kad nereikia priimti jokių nacionalinių priemonių, inkorporuojančių juos (t. y. perkeliančių ar perrašančių nuostatas) į valstybės narės teisinę sistemą. ES priėmus reglamentą tam tikroje srityje valstybė narė turi

		<p>atitinkamų sričių priežiūrą Lietuvoje. Atsižvelgiant į tai ir išlaikant šiuo metu veikiančią rinkos priežiūros institucinę sistemą, bei siekiant efektyviai išnaudoti rinkos priežiūros institucijų turimas kompetencijas, išvengti rinkos priežiūros institucijų funkcijų dubliavimo, manytina, kad Lietuvoje turėtų būti įgyvendintas nekonsoliduotos (iš dalies konsoliduotos) DI sistemų rinkos priežiūros modelis. Todėl siūlytina įtraukti į būsimą teisinį DI sistemų rinkos priežiūros reglamentavimą (IVPĮ 1 str. 2 d. ir kt.) platesniam rinkos priežiūros institucijų ratui numatomus įgaliojimus pagal Reglamentą (ES) 2024/1689.</p> <p>Taip pat pastebėtina, jog, remiantis sisteminė analize, IVPĮ 1 straipsnyje apibrėžta įstatymo paskirtis (dalykas) neatspindi šio įstatymo pakeitimais siekiamo DI srities (kas nėra laikytina informacinės visuomenės paslaugomis) teisinio reguliavimo paskirties. Atsižvelgiant į tai, siūlytina įvertinti IVPĮ peržiūros visa apimtimi arba specialaus, DI srities teisiniam reguliavimui skirto, įstatymo projekto parengimo poreikį.</p> <p>Jeigu šiame etape IVPĮ projektu Lietuva siekia minimalių teisėkūrinių pakeitimų dėl DI sistemų rinkos priežiūros numatymo, kas spęstų tik Reglamento (ES) 2024/1689 70 straipsnio 1 ir 2 dalių įgyvendinimą, bet niekaip neužtikrintų visiško Reglamento (ES) 2024/1689 įgyvendinimo nuo jo taikymo visa apimtimi pradžios (2026 m. rugpjūčio 2 d.), tai IVPĮ projekto lydimuosiuose dokumentuose turėtų būti aiškiai numatyti būsimi veiksmai, kokiomis priemonėmis ir kokiais terminais bus užtikrintas Reglamento (ES) 2024/1689 įgyvendinimas visa apimtimi, nustatant aiškų DI sistemų rinkos priežiūros modelį, įskaitant institucinę sistemą, rinkos priežiūros institucijų ir kitų kompetentingų institucijų pagal Reglamento (ES) 2024/1689 įgaliojimus bei bendradarbiavimą, kartu įgyvendinant ir visas kitas aktualias</p>	<p>pareigą priimti tik reglamentą įgyvendinančias nuostatas, kai tokios priemonės būtinumas yra numatytas (ar numanomas) pačiame reglamente ir tai užtikrintų visišką reglamento nuostatų įgyvendinimą.</p> <p>IVPĮ projekto atveju tai reiškia, kad Reglamentas (ES) 2024/1689 yra taikomas tiesiogiai, tačiau, kaip įpareigoja minėtas reglamentas, atskiru nacionaliniu teisės aktu Lietuva privalo paskirti pagrindinę rinkos priežiūros instituciją (nacionalinę kompetentingą instituciją ir bendrą kontaktinį punktą) – to pirmiausia ir siekiama IVPĮ projektu. Tačiau tai nereiškia, kad kitos rinkos priežiūros institucijos nevykdys jokių funkcijų atliekant DI sistemų rinkos priežiūrą. Kaip numatyta Reglamento (ES) 2024/1689 74 straipsnio 3 dalyje, „<i>didelės rizikos DI sistemų, susijusių su gaminiais, kuriems taikomi I priedo A skirsnyje išvardyti Sąjungos derinamieji teisės aktai, atveju šio reglamento tikslais rinkos priežiūros institucija yra pagal tuos teisės aktus paskirta institucija, atsakinga už rinkos priežiūros veiklą</i>“. Atsižvelgiant į tai, kad pastaroji reglamento nuostata yra tiesiogiai taikoma, nereikia jokių papildomų priemonių dėl šios nuostatos įgyvendinimo.</p> <p>Vis dėlto, atsižvelgiant į pateiktą pastabą, IVPĮ projekto aiškinamasis raštas ir numatomo teisinio poveikio vertinimo pažyma papildyti informacija, kad RRT nebus vienintelė rinkos priežiūros institucija, o įstatymų projektu teikimas (lydraštis) papildytas nuostata, kad bus vertinamas poreikis parengti naują atskirą įstatymą, reglamentuojantį DI panaudojimą Lietuvoje. Siekiant tvarios ir efektyvios teisėkūros, skubiausias Reglamento (ES) 2024/1689 nuostatas dėl nacionalinių kompetentingų institucijų paskyrimo visų pirma siekiama įgyvendinti pakeičiant jau egzistuojančius įstatymus, kurie yra labiausiai susiję su dirbtinio intelekto reglamentavimu</p>
--	--	--	---

		<p>Reglamento (ES) 2024/1689 nuostatas (pvz., taisykles dėl sankcijų ir kitų vykdymo užtikrinimo priemonių).</p> <p>Siekiant užtikrinti visišką ir tinkamą Reglamento (ES) 2024/1689 įgyvendinimą Lietuvoje, taip pat siūlytina IVPI projektą papildyti nuostatomis dėl jo įsigaliojimo, įgyvendinimo ir taikymo, numatant, kad Vyriausybė aiškiai nustatytais terminais parengia ir Lietuvos Respublikos Seimui pateikia įstatymo, reglamentuojančio DI sistemų rinkos priežiūros teisinį reguliavimą ir užtikrinančio visišką Reglamento (ES) 2024/1689 įgyvendinimą, projektą.</p>	<p>Lietuvoje. Vėliau, kai Europos Komisija parengs DI akto įgyvendinimui reikalingus dokumentus (įgyvendinamuosius aktus, gaires, praktikos kodeksus ir pan.), kartu su paskirtų nacionalinių kompetentingų institucijų pagalba bus vertinamas poreikis parengti naują atskirą įstatymą, reglamentuojantį DI panaudojimą Lietuvoje, ir (arba) peržiūrėti kitus susijusius įstatymus ar kitus teisės aktus. Galutiniai sprendimai turės būti priimti iki Reglamento (ES) 2024/1689 taikymo pradžios – 2026 m rugpjūčio 2 d.</p>
3.		<p>Taip pat, siekiant teisinio aiškumo ir įgyvendinant Reglamento (ES) 2024/1689 74 straipsnio 3 dalies pirmą pastraipą, siūlome IVPI projekto 2 straipsniu papildomą IVPI 23 straipsnio 1 dalies 12 punktą išdėstyti taip: „12) atlieka nacionalinės kompetentingos institucijos – rinkos priežiūros institucijos – funkcijas pagal Reglamento (ES) 2024/1689 70 straipsnio 1 dalį ir 74 straipsnio 3 dalies pirmą pastraipą 3 straipsnio 1 dalies 26 punktą;“.</p>	<p>Neatsižvelgta. IVPI projektas nepapildytas nuoroda į Reglamento (ES) 2024/1689 74 straipsnio 3 dalies pirmą pastraipą, kadangi ji yra tiesioginio taikymo ir nereikalauja perkėlimo į nacionalinę teisę.</p> <p>Be to, svarbu paminėti, kad IVPI projektu visų pirma siekiama paskirti pagrindinę rinkos priežiūros instituciją (nacionalinę kompetentingą instituciją ir bendrą kontaktinį punktą), o kartu įtraukus siūlomą nuostatą, būtų suponuojama, kad DI sistemų rinkos priežiūroje dalyvaus tik RTT, o taip tikrai nėra (plačiau žr. aukščiau pateiktą atsakymą).</p>
4.	Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė	<p>Atkreipiame dėmesį, kad Lietuvos Respublikos informacinės visuomenės paslaugų įstatymo Nr. X-614 1, 2, 23 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Projekto Nr. 2) tikslas – paskirti Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybą nacionaline kompetentinga institucija – rinkos priežiūros institucija, kaip tai numatyta Reglamento (ES) 2024/1689 70 straipsnio 1 dalyje, pavesti jai vykdyti Reglamento (ES) 2024/1689 3 straipsnio 26 punkte numatytas rinkos priežiūros institucijos funkcijas ir Reglamento (ES) 2024/1689 70 straipsnio 2 dalyje numatytas bendro kontaktinio punkto funkcijas. Atsižvelgiant į šį tikslą ir Lietuvos Respublikos informacinės visuomenės paslaugų įstatymo sąrangą, siūlome papildomai įvertinti, ar nėra</p>	<p>Neatsižvelgta. Projektą Nr. 2 tikslas – tik paskirti nacionalinę kompetentingą rinkos priežiūros instituciją, todėl nėra poreikio jo pildyti kitomis Reglamento (ES) 2024/1689 nuostatomis. Taip pat pažymėtina, kad Reglamento (ES) 2024/1689 pilna apimtimi įsigalios tik po dviejų metų, per tą laiką Europos Komisija dar turi parengti nemažai visokių metodinių dokumentų, kurie suteiks daugiau aiškumo dėl procedūrinių dalykų ir jų reglamentavimo, jau neskaitant to, kad daugelis Reglamento (ES) 2024/1689 nuostatų yra tiesiogiai taikomos ir neturi būti perkeltos į nacionalinius teisės aktus. Taip pat pažymėtina, kad siekiant nuoseklumo, lydimojoje medžiagoje atitinkamai patikslintas Projekto</p>

		poreikio nuostatomis dėl Reglamento (ES) 2024/1689 papildyti ir kitų Informacinės visuomenės paslaugų įstatymo straipsnių (pavyzdžiui, 4 straipsnio 7 dalies, 34 straipsnio ir kt.) ir pagal galimybes patikslinti Projektą Nr. 2.	Nr. 2 tikslas (atsisakant nuorodos į Reglamento (ES) 2024/1689 3 straipsnio 26 punktą).
--	--	--	---
